

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Сучасні технології насінництва»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	Н1 – Агрономія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Насінництво і насіннєзнавство
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Білявська Людмила Григорівна доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри селекції, насінництва і генетики E-mail: Liudmyla.biliavska@pdau.edu.ua

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Знання з навчальних дисциплін: «Біотехнології в насінництві і розсадництві», «Інформаційні технології в агрономії».
Компетентності	<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вміти визначати раціональний насіннєвий комплекс, техніку та технологію виробництва насіння. Розробляти систему заходів догляду за насіннєвими посівами та зберіганням насіння. <i>Загальні:</i> ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті. <i>Фахові:</i> СК9. Здатність розробляти технології виробництва насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур на основі аналізу ресурсів, правових аспектів та потреб галузі.
Результати навчання	РН15. Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технології, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології

виробництва на перспективу.	
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок: критичне мислення, комунікабельність, командна робота, брати на себе відповідальність і приймати рішення на основі здатності аналізувати завдання сучасних технологій насінництва.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти знання, вміння та практичні навички розробки та вдосконалення технологій виробництва насіння сільськогосподарських культур. Навчити здобувачів вищої освіти сучасним теоретичним, організаційно-методичним засадам насінництва, елементам технології вирощування, сертифікації насіння, зберігання, а також ведення насінницької документації.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Становлення та розвиток національного насінництва. Тема 2. Організаційні засади насінництва. Тема 3. Біологічні й екологічні засади насінництва. Тема 4. Сортовий і насінневий контроль. Тема 5. Технологія виробництва насіння зернових культур. Тема 6. Технологія виробництва насіння зернобобових культур. Тема 7. Технологія виробництва насіння круп'яних культур. Тема 8. Технологія виробництва насіння кукурудзи. Тема 9. Технологія виробництва насіння соняшнику. Тема 10. Технологія виробництва насіння кормових трав.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження. практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою, конспектування, тезування, розрахункові роботи. самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін, згідно розкладу. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття, він має відпрацювати його протягом двох наступних тижнів, виконавши завдання згідно методичних вказівок для виконання лабораторних робіт та самостійної роботи;
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці: http://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrocheshmist .

-щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання ШІ допускається виключно для пошуку і систематизації наукових джерел; перекладу іноземних текстів; перевірки граматики та орфографії власного тексту; підготовки структури або плану роботи; підготовки ілюстративних матеріалів до презентацій. У разі використання ШІ здобувач зобов'язаний розкрити факт використання ШІ у поданій роботі. Розкриття здійснюється у вигляді окремого запису в роботі із зазначенням назви використаної ШІ-системи і мети її використання. Розкриття розміщується: у текстових роботах – наприкінці роботи або в методологічному розділі; у презентаціях – на останньому слайді або в примітках до слайдів; • в інших форматах – у місці, що забезпечує однозначну ідентифікацію використання ШІ. Ненадання розкриття у разі використання ШІ є підставою для кваліфікації дій здобувача як порушення академічної доброчесності, відповідно до розділу VI Правил. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pravyLavvykorystannyashivosvitnomuprocesipdau.pdf
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим згідно розкладу дзвінків. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє його від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного контролю.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті) на обов'язковий компонент освітньої програми або його частину) перед опануванням даного освітнього компонента. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти повинен звернутися з письмовою заявою до директора ННІ АТСЕ. Заяву повинна розглянути апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора ННІ АСЕ
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i> 1. Посібник для аудиторів із сертифікації насіння / видання друге, доопрацьоване і доповнене; автори: Дзюбецький Б.В., Алдошин А.В., Черчель В.Ю., Кирпа М.Я., Боденко Н.А., Федоренко Е.М., Ковальов Д.В., Гайдаш О.Л., Купар Ю.Ю., Ващенко В.В., Лобко Т.К., Шевченко О.О., Таганцова М.М. Київ, Аграрна наука. 2023. 208 с. 2. Кіндрук М. О., Соколов В. М., Вишневецький В. В. Насінництво з основами насіннізнавства / за ред. М. О. Кіндрука. К.: Аграрна наука, 2012. 264 с. 3. Насіннізнавство та методи визначення якості насіння сільськогосподарських культур: Навчальний посібник / за ред. С.М.Каленської. Навчальний посібник. Вінниця.: ФОП Данилюк, 2011, 320 с. 4. Макрушин М. М. Насінництво. Київ, Флора. 2011. 400 с. 5. Насінництво і насіннізнавство польових культур / за ред. М. М. Гаврилюка. Харків, 2007. 216 с. 6. Державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва на 2026 р. Київ. https://agro.me.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f2/d0a/bb0/5f2d0abb03e71933845769.pdf 7. Закон України «Про насіння та садивний матеріал», 2025 р. 8. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин», 2025 р. 9. ДСТУ 4138-2002 «Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості» Держспоживстандарт України, 2003. 10. Sichkar V, Orekhivskiy V., Bilyavskaya L., Kryvenko A., Solomonov R., Diyanova A. USE OF SOYBEAN GENETIC <i>Допоміжні</i>	

RESOURCES TO CREATE HIGHLY ADAPTIVE VARIETIES. International Journal of Ecosystems and Ecology Science (IJEES). 2022. Volume 12, issue 1, <https://doi.org/10.31407/ijeess>; <https://doi.org/10.31407/ijeess12.1>

11. Ludmila BELYAVSKAYA, Yurii BELYAVSKIY, Maksym KULYK, Anna TARANENKO, Svetlana DIDOVICH. (2022). Soybean growing under inoculation by Bradyrhizobium japonicum strains in the Forest-steppe and Steppe zones of Ukraine. *Zemdirbyste-Agriculture*. Vol. 109, No. 3, p. 203–210. DOI 10.13080/z-a.2022.109.026

12. Oleksandr Mazur, Olena Mazur, Kristina Zayka, Ihor Didur, Liudmyla Biliavska, Viacheslav Tsyhanskyi, Pavel Verheles. Variability of soybean varieties in terms of yield components and yield in the conditions of the Forest-Steppe of Right-Bank Ukraine. *Ecological Engineering & Environmental Technology*, 2025, 26(7), 186–195 <https://doi.org/10.12912/27197050/205208> ISSN 2719–7050, License CC-BY 4.0

13. Білявська Л. Г., Кулик М. І., Білявський Ю. В. Урожайність сої сорту Алмаз за передпосівної обробки насіння біопрепаратами у різних умовах вирощування. *Зрошуване землеробство: Міжвідомчий тематичний науковий збірник*. 2023. Вип. № 79. С. 5–11. DOI <https://doi.org/10.32848/0135-2369.2023.79.1>

14. Пилипенко О. В., Білявська Л. Г. Сортові особливості господарської довговічності насіння сої. *Аграрні інновації*. 2025. № 30. С. 226–230. DOI <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.30.32>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики.
протокол від 01.09.2026 № 1

Додатки до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Сучасні технології насінництва»

Назва теми	Виконання лабор. робіт	Виконання завдань самост. роботи	Екзамен	Разом
Тема 1. Становлення та розвиток національного насінництва.	-	2		2
Тема 2. Організаційні засади насінництва.	-	2		2
Тема 3. Біологічні й екологічні засади насінництва.	5/5/5	2		17
Тема 4. Сортовий і насіннєвий контроль.	5	2		7
Тема 5. Технологія виробництва насіння зернових культур.	5/5	2		12
Тема 6. Технологія виробництва насіння зернобобових культур.	5	2		7
Тема 7. Технологія виробництва насіння круп'яних культур.	5	2		7
Тема 8. Технологія виробництва насіння кукурудзи.	5	2		7

Тема 9. Технологія виробництва насіння соняшнику.	5	2		7
Тема 10. Технологія виробництва насіння кормових трав.	5/5	2		12
Екзамен			20	20
Разом	60	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Виконання лабораторного завдання демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: лабораторне завдання виконано й оформлено, згідно методичних вимог; здобувач ґрунтовно і послідовно розкриває засвоєний теоретичний матеріал; демонструє системні знання з сучасних технологій насінництва; критично осмислює елементи технології виробництва насіння; застосовує теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння; наводить необхідні приклади, аргументує їх.
4	Виконання лабораторного завдання демонструє посередній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: лабораторне завдання виконано й оформлено, згідно методичних вимог; здобувач послідовно розкриває засвоєний теоретичний матеріал; демонструє знання сучасних технологій насінництва; осмислює елементи технології виробництва насіння; застосовує теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння; наводить приклади.
3	Виконання лабораторного завдання демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: лабораторне завдання виконано й оформлено, згідно методичних вимог; здобувач послідовно розкриває засвоєний теоретичний матеріал; демонструє знання сучасних технологій насінництва; осмислює елементи технології виробництва насіння; застосовує теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння; наводить приклади.
2	Виконання лабораторного завдання демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: лабораторне завдання виконано й оформлено, згідно методичних вимог; не в повній мірі розкриває засвоєний теоретичний матеріал; демонструє задовільні знання з сучасних технологій насінництва; з допомогою викладача осмислює елементи технології виробництва насіння; намагається застосовувати теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння польових культур.
1	Виконання лабораторного завдання демонструє незадовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: лабораторне завдання виконано й оформлено з недотриманням методичних вимог; не в повній мірі розкриває засвоєний теоретичний матеріал; демонструє задовільні знання з сучасних технологій насінництва; здобувач з допомогою викладача

	осмислює елементи технології виробництва насіння; намагається застосовувати теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння польових культур
0	Лабораторне завдання не виконане, відсутні відповіді і розв'язання отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Виконання самостійної роботи демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: самостійна робота виконана й оформлена, згідно методичних вимог, здобувач ґрунтовно і послідовно розкриває засвоєний теоретичний матеріал, демонструє високі знання з сучасних технологій насінництва, критично осмислює елементи технології виробництва насіння; застосовує теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння польових культур; під час виконання завдань наводить необхідні приклади, аргументує їх; матеріал подано з виділеннями і систематизацією головного, розкриттям суті та критичною оцінкою висвітлення питання у науковій та навчальній літературі.
1	Виконання самостійної роботи демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: самостійна робота виконана й оформлена, згідно методичних вимог, здобувач ґрунтовно і послідовно розкриває засвоєний теоретичний матеріал, демонструє системні знання з сучасних технологій насінництва, критично осмислює елементи технології виробництва насіння; застосовує теоретичні знання для вирішення практико зорієнтованих завдань з проектування і організації технологічних процесів виробництва насіння польових культур; під час виконання завдань наводить необхідні приклади, аргументує їх; матеріал подано з виділеннями і систематизацією головного, розкриттям суті але без критичної оцінки висвітлення питання у науковій та навчальній літературі і без виділення проблемних питань.
0	Завдання самостійної роботи не виконані, відсутні відповіді на запитання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання відповіді на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	1	теоретичне питання розкрито дуже стисло із значними неточностями, що свідчить про незадовільні досягнення результатів навчання здобувачем вищої освіти.
	2	теоретичне питання розкрито не повністю із значними неточностями, що свідчить про задовільні досягнення результатів навчання здобувачем

		вищої освіти.
	3	теоретичне питання розкрито не повністю із неточностями, що свідчить про посередні досягнення результатів навчання здобувачем вищої освіти
	4	теоретичне питання розкрито досить повно з незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень досягнення результатів навчання здобувачем вищої освіти
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високі досягнення результатів навчання здобувачем вищої освіти
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти